Raadsvoorstel

Portefeuillehouder: **Bestuurscommissie beroepsprocedure Schiphol**		**Opgesteld door:** **Jop Kluis**
Besluitvormende vergadering: 10 juli 2025		**Raadsnummer** 2025-064
Titel / onderwerp: Aantekenen incidenteel hoger beroep t.a.v. rechtszaak natuurvergunning Schiphol		

Samenvatting:

De rechter heeft de natuurvergunning van Schiphol vernietigd. De verwachting is dat Schiphol en/of het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur hier een beroep tegen in zal stellen. Vervolgens zal de gemeenteraad in de gelegenheid worden gesteld om incidenteel hoger beroep in te stellen.

Aangezien de termijn hiervoor op 16 juli 2025 verloopt moet de gemeenteraad tijdig beslissen hoe zij wil reageren op een hoger beroep.

In dit voorstel worden keuzes voorgelegd ten aanzien van de directe reactie op het vernietigen van de natuurvergunning en reactie op een eventueel hoger beroep tegen deze vernietiging.

Voorgesteld besluit:
De raad wordt voorgesteld het volgende te besluiten:

1. Geen principaal hoger beroep in te stellen tegen de rechterlijke uitspraak waarin de natuurvergunning van Schiphol is vernietigd.
2. Een pro forma incidenteel hoger beroep in te stellen ingeval een andere partij een principaal hoger beroep tegen de vernietiging van de natuurvergunning van Schiphol instelt.
3. De Bestuurscommissie beroepsprocedure Schiphol opdracht te geven zorg te dragen voor de nadere invulling van de hogerberoepsgronden indien een incidenteel hoger beroep wordt ingesteld.
4. De kosten voor het instellen van een incidenteel hoger beroep te dekken uit de Algemene Reserve.

Bestuurscommissie beroepsprocedure Schiphol

TOELICHTING

Inleiding / aanleiding

De gemeenteraad van Nieuwkoop heeft beroep aangetekend tegen het verstrekken van een natuurvergunning voor Schiphol. Dit heeft geleid tot de vernietiging van de natuurvergunning die in 2023 door de toenmalige minister voor Natuur en Stikstof heeft afgegeven. Dat betekent effectief dat de luchthaven momenteel opereert zonder de benodigde natuurvergunning.
Hiermee ontstaat het vraagstuk welke houding neemt de gemeenteraad aan ten aanzien van een eventueel door een andere partij aan te tekenen hoger beroep tegen de vernietiging van de natuurvergunning van Schiphol.

De verwachting is dat de staatsecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur en/of de luchthaven Schiphol een principaal hoger beroep zullen aantekenen tegen de vernietiging van de natuurvergunning ten einde de huidige situatie te legaliseren. Hiermee ontstaat het vraagstuk welke houding de gemeenteraad aanneemt ten aanzien van een eventueel door een andere partij aan te tekenen hoger beroep tegen de vernietiging van de natuurvergunning van Schiphol. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State als hogerberoepsrechter zal de gemeenteraad in de gelegenheid stellen om in dat geval incidenteel hoger beroep in te stellen.

De termijn voor het instellen van het hoger beroep verloopt op 16 juli 2025. De gemeenteraad moet daarom tijdig beslissen hoe zij wil reageren op een eventueel ingesteld hoger beroep.

De Bestuurscommissie beroepsprocedure Schiphol heeft de verschillende mogelijke reacties besproken en de hieraan klevende voor- en nadelen besproken en is tot een unaniem advies aan de gemeenteraad gekomen.

Beoogd (maatschappelijk) effect

Met dit besluit beoogt de gemeenteraad van Nieuwkoop een afgewogen besluit te nemen waarin de economische belangen van Schiphol worden afgezet tegen de belangen van inwoners Nieuwkoop en natuurgebiedende gelegen in Nieuwkoop.

Kader / eerdere besluiten / voorgeschiedenis

De natuurvergunning voor de exploitatie van luchthaven Schiphol die in 2023 door de toenmalige minister is verstrekt, is niet met de vereiste zorgvuldigheid voorbereid en niet voldoende gemotiveerd. Dat volgt uit een uitspraak van de rechtbank Den Haag op vier beroepen die tegen deze natuurvergunning waren ingesteld door onder meer Mobilisation for the Environment (MOB) en de raad van de gemeente Nieuwkoop. De rechtbank heeft de natuurvergunning vernietigd. Dat betekent dat Schiphol geen natuurvergunning meer heeft en momenteel illegaal opereert.

De verwachting is dat de staatssecretaris en/of Schiphol een principaal hoger beroep zullen aantekenen tegen het besluit de natuurvergunning te vernietigen.

Indien door geen van de partijen een principaal hoger beroep wordt aangetekend blijft de situatie zoals hij effectief momenteel is. Schiphol opereert dan zonder de benodigde natuurvergunning.

Indien één van de andere partijen in deze een principaal hoger beroep aantekent tegen de vernietiging van de natuurvergunning is de gemeenteraad van Nieuwkoop automatisch partij in deze. De gemeenteraad kan dan drie dingen doen:

- Zich actief als partij terugtrekken uit de zaak. Vanaf dat moment is de gemeenteraad niet langer betrokken.
- Zich uitsluitend als partij op stellen. Dit betekent effectief dat de gemeente zich uitsluitend een kan verweren tegen de hogerberoepsgronden die door de andere partijen worden ingebracht. De gemeente kan dan niet zelf hogerberoepsgronden in brengen die door geen van de andere partijen is ingebracht.
- Incidenteel hoger beroep instellen. Dat betekent dat de gemeente ook zelf hogerberoepsgronden kan inbrengen tegen (deel)besluiten of overwegingen van de rechtbank zonder dat één van de andere partijen dit doet.

Participatie / betrokken partijen / personen

n.v.t.

Duurzaamheidsaspecten

Ondanks dat er vele argumenten op het gebied van duurzaamheid zijn wanneer het over de natuurvergunning van Schiphol gaat, zijn er geen specifieke duurzaamheidsargumenten ten aanzien van een besluit om al dan niet een pro forma incidenteel hoger beroep aan te tekenen.

Gezondheid

Ondanks dat er vele argumenten op het gebied van gezondheid zijn wanneer het over de natuurvergunning van Schiphol gaat, zijn er geen specifieke gezondheidsargumenten ten aanzien van een besluit om al dan niet een pro forma incidenteel hoger beroep aan te tekenen.

Varianten met argumenten voor en tegen

1. De gemeente Nieuwkoop tekent niet principaal hoger (dat wil zeggen zelfstandig) beroep tegen de rechterlijk uitspraak waarin de natuurvergunning van Schiphol is vernietigd aan.

   Als variant op dit besluit kan de gemeenteraad besluiten zelf een principaal hoger beroep tegen de rechterlijke uitspraak waarin de natuurvergunning van Schiphol is vernietigd aan te tekenen.

   Voordeel van deze variant:
   Ook wanneer geen van de andere partijen een principaal hoger beroep aantekent kan de gemeente beroepsgronden inbrengen tegen (deel) besluiten en overwegingen van de rechtbak in de beroepszaak. Indien de gemeente alsnog in deze in gelijk wordt gesteld zijn deze verweren van invloed op een eventuele nieuwe aanvraag voor een natuurvergunning.

2. Indien een andere partij besluit principaal hoger beroep aan te tekenen tegen de vernietiging van de natuurvergunning van Schiphol kan de gemeente Nieuwkoop in ieder geval een pro forma incidenteel hoger beroep aantekenen.

   Als variant kan de gemeente Nieuwkoop afzien van het aantekenen van een (pro forma) incidenteel hoger beroep. De gemeenteraad is dan een zogenaamde geïntimeerde partij.

   Voordelen van deze variant zijn dat de gemeente niet hoeft te investeren in het opstellen van een incidenteel hogerberoepschrift en/of verweer. De financiële voordelen hiervan zijn marginaal ten

opzichte van het pro forma aantekenen incidenteel hoger beroep, aangezien de gemeente dan nog wel partij is in het beroep.

Nadeel van deze variant is dat de gemeente geen invloed heeft op het proces terwijl de kosten niet veel lager zullen zijn dan alleen als wederpartij bij de zaak betrokken te zijn.

Als variant kan de gemeente Nieuwkoop zich als (weder)partij terugtrekken uit een hoger beroep

Voordeel van deze variant is dat de gemeente, naast de kosten voor het opstellen van een brief aan de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van Satter, verder geen kosten maakt in deze.

Nadeel is dat de gemeente geen enkele invloed meer heeft op het proces en zich niet kan verweren tegen de argumenten van anderen.

Voorgestelde besluiten

1. Geen principaal hoger beroep in te stellen tegen de rechterlijke uitspraak waarin de natuurvergunning van Schiphol is vernietigd.
2. Een pro forma incidenteel hoger beroep in te stellen ingeval een andere partij een principaal hoger beroep tegen de vernietiging van de natuurvergunning van Schiphol instelt.
3. De Bestuurscommissie beroepsprocedure Schiphol opdracht te geven zorg te dragen voor de nadere invulling van de hogerberoepsgronden indien een incidenteel hoger beroep wordt ingesteld.
4. De kosten voor het instellen van een incidenteel hoger beroep te dekken uit de Algemene Reserve.

Kanttekeningen / risico's en beheersmaatregelen

Met het aantekenen van een incidenteel hoger beroep kunnen kosten gepaard gaan, met name uitgaven voor juridische ondersteuning. Dit terwijl de uitkomst per definitie ongewis is.

Door het aantekenen van een pro-forma incidenteel hoger beroep wordt enige tijd 'gekocht' zodat de Bestuurscommissie beroepsprocedure Schiphol over een juridisch advies over de inhoudelijke zaak kan besluiten in welke delen en argumenten zij mee wil gaan en wil inbrengen in het hoger beroep.

Financiële en Juridische gevolgen

De kosten voor de hogerberoepsprocedure zijn nog niet bekend.
Voor het deelnemen als partij en het daarmee samenhangend voeren van verweer tegen hogerberoepsgronden van andere partijen is met het opstellen van de gebruikelijke processtukken en het voorbereiden en bijwonen van de zitting een bedrag van circa € 15.000-20.000 gemoeid.

De (juridische) kosten zullen o.a. bestaan uit:

- volgen van de procedure en alle stukken lezen;
- aanwezigheid bij zittingen;
- opstellen en inbrengen van verweer tegen argumenten ingebracht door andere partijen.

Voor het deelnemen als wederpartij en het daarmee samenhangend voeren van verweer tegen
Voor het instellen van een principaal of incidenteel hogerberoepschrift zijn de bijkomende

kosten relatief beperkt, omdat de analyse van de uitspraak al is gemaakt. Deze bijkomende kosten voor dit processtuk zullen naar schatting dan ook € 2.500 bedragen.

Wordt principaal hoger beroep ingesteld, dan wordt hiervoor griffierecht (€ 597) geheven. Bij incidenteel hoger beroep wordt dit niet geheven. Een proceskostenveroordeling ten laste van de gemeenteraad van Nieuwkoop wordt niet uitgesproken, tenzij sprake is van misbruik van procesrecht. Dit zal, zeker bij incidenteel hoger beroep, in dit geval niet aan de orde zijn.

Bijlagen

- Presentatie Ernst Plambeck van vergadering 26-6 Uitspraak en vervolg
- Notitie incidenteel hoger beroep
- Besluit Aantekenen incidenteel hoger beroep t.a.v. rechtszaak natuurvergunning Schiphol